

Innehållsförteckning

Ärenden

Informationer	4
SENAU § 33/21 Remissvar förslag till policy för ekonomi- och verksamhetsstyrning	5
SENAU § 34/21 Styr av fastighetsautomation, upphandling	7
SENAU § 35/21 Yttrande - Granskning av detaljplan Stallsiken Södra 2	9
SENAU § 36/21 Yttrande - Granskning av detaljplan för Glimmern 1	10
SENAU § 37/21 Begäran om reducerad VA-avgift, Böja 14:1	11

Plats och tid Teams, 2021-09-09 kl. 09:00-11:30

Ledamöter Beslutande Ersättare
Torbjörn Bergman (M)
Jan Sandelius (KD)
Camilla Lindborg (S)

Övriga deltagande Rickard Karlsson, sektorchef
Anneli Harrysson, controller
Stina Wallgren, medarbetare
VA
Stefan Zetterberg,
upphandlare
Johan Siwert,
fastighetsingenjör
Annika Holmén, VA-chef
Jenny Skarstedt, kulturchef
Patricia Vallendin,
sekreterare

Utses att justera Jan Sandelius (KD)

Sekreterare

Paragrafer §33/21-
§37/21

Ordförande

.....
Patricia Vallendin

Justerande

.....
Torbjörn Bergman (M)

.....
Jan Sandelius (KD)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Instans Servicenämndens arbetsutskott

Sammanträdesdatum 2021-09-09

Justeringsdatum 2021-09-10

Anslagsdatum 2021-09-13

Överklagningstid t o m 2021-10-04

Förvaringsplats för protokollet Skövde Stadshus

Underskrift

.....
Patricia Vallendin

Informationer

Anneli Harrysson, controller, presenterar det pågående arbetet med tertialrapport 2.

Fastighetschef Hans Björkblom informerar om pågående ärenden på fastighetsavdelningen.

SENAU § 33/21**Remissvar förslag till policy för ekonomi- och verksamhetsstyrning**

SEN2021.0091

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämndens arbetsutskott	2021-09-09	33/21

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar att lämna följande yttrande gällande förslag till Policy för ekonomi- och verksamhetsstyrning:

Vi anser att förtydliganden kring mål, inriktning och ramar avseende kopplingen mellan utförar- och beställarnämnderna tas fram i riktlinjer. Vidare föreslår servicenämnden att policy och riktlinjer för konkurrensutsättning inte upphävs.

Sista punkten under principen för investering (punkt 3) ska lyda:

Hanteringen av budgetavvikelser i investeringsprojekt såväl inför upphandling som under projektets gång styrs av storleken på avvikelsen.

- ~~○ Avvikelse lägre än fem miljoner kronor och understiger 10 % av total projektbudget rapporteras till och hanteras av ansvarig nämnd och delges ekonomichef.~~
- Avvikelser större än **10 miljoner** kronor eller där avvikelsen överstiger **25%** av totala projektbudget rapporteras till och hanteras av **kommunfullmäktige**.

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat att förslag till ”Policy för ekonomi och verksamhetsstyrning” remitteras till samtliga nämnder för yttrande till kommunstyrelsen senast 2021-10-15.

Policyn för ekonomi- och verksamhetsstyrning definierar principerna för hantering av ekonomi- och verksamhetsstyrning; är styrande för strategisk plan med budget; och förutsätter att lagar och förordningar följs. De största förändringarna från tidigare policy är att flera styrprinciper som tidigare beslutats årligen i samband med till exempel Strategisk plan med budget nu har skrivits in i policyn. Övriga ändringar innefattar tydliggöranden av budget- och uppföljningsprinciper inom både driftsbudget, och exploaterings- och investeringsbudget.

Eftersom servicenämnden till största delen inte tilldelas nettoram från KF, utan finansieras via intäkter från andra nämnder, blir texten kring anslagsbindningen otydlig:

Sidan 5 ”Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och inriktning inom tilldelad nettoram. Kommunfullmäktiges politiska prioriteringar i fördelad ram till nämnderna ska återspeglas i nämndens beslut om fördelning av internbudget.”

Även texten kring uppföljning och rapportering blir otydlig för nämndens utförarverksamheter:

Sidan 9 ”Uppföljning visar om nämnderna och kommunen har möjlighet att genomföra uppdraget och nå uppsatta mål inom tilldelad budget i enlighet med nämndernas reglementen och beslutad Strategisk plan med budget.”

Vidare innefattar inte stycket om fördelning av resurser på sidan 8 volymförändringar för vissa delar av nämndens utförandeverksamheter.

Servicenämndens utförarverksamheter bygger på interna överenskommelser där köpande nämnder äskar anslag för utförarens drift och överförs mellan nämnderna med interna bokningar under året. Detta har förtydligats i den nya policyn under modell för planering på sidan 8, med att de nämnder som till del är finansierade av intäkter från andra nämnder sker överenskommelse innan beslut om berörda nämndernas verksamhetsplaner. Med bakgrund av detta kan servicenämnden antaga policyn med tillägget att policyn kompletteras med tydligare riktlinjer om principer mellan utförare och beställare. Detta för att tydliggöra resurstilldelningen från KF till utförarnämnd vilket förtydligar inriktning av mål och ramar för interna tjänster till andra nämnder.

När Policyn för ekonomi- och verksamhetsstyrning fastställs föreslås att upphäva Policyn för konkurrensutsättning (KS06/0319) och Riktlinje för konkurrensutsättning (KS06/0319). Servicenämnden har senast under 2020 arbetat med frågor som styrs enligt dessa dokument.

Handlingar

Skickas till

Kommunstyrelsen

SENAU § 34/21**Styr av fastighetsautomation, upphandling**

SEN2021.0113

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämndens arbetsutskott	2021-09-09	34/21

Beslut

Servicenämndens arbetsutskott beslutar att ge fastighetsavdelningen i uppdrag att inleda upphandling gällande ett ramavtal för Årsavtal Styr.

Bakgrund

Skövde kommun, Sektor Service Fastighetsavdelningen har för avsikt att upphandla ett ramavtal gällande Årsavtal Styr. Upphandlingen är uppdelad i 4 av varandra fristående anbudsområden som utvärderas var för sig. Det är områdena Desigo insight, Exomatic, Ifix och Smart Structure.

Upphandlingen kommer att genomföras som ett öppet förfarande i enlighet med Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Totalt räknar SSE med att avropa tjänster som omfattas av denna upphandling för cirka 2 500 000 SEK per år.

Upphandlingen syftar till att ersätta befintliga avtal som löpte ut 2021-12-31 och omfattar ramavtal avseende behovet av underhåll, service och reparationer på befintliga installationer. Uppdrag som avropas enligt detta ramavtal kommer att tilldelas genom rangordning upp till 200 000 SEK. Uppdrag med högre värde än det kommer att tilldelas genom en förnyad konkurrensutsättning bland avtalade Leverantörer.

SSE har för avsikt att teckna avtal med 3 Leverantörer per anbudsområde som efter genomförd utvärdering rangordnas. Om utvald Leverantören avsäger sig möjligheten att leverera efterfrågad tjänst i rätt tid får Köparen kontakta nästa Leverantör med en avropsförfrågan.

Ett förfrågningsunderlag för upphandlingen har tagits fram av en arbetsgrupp vid Skövde kommun, Sektor Service Fastighetsavdelningen med stöd från Upphandlingsenheten Skövde kommun.

För att kvalificeras för utvärdering måste anbudsgivaren ha F-skattsedel, vara kreditvärdig enligt Credit Safe samt utifrån egen beskrivning visa att man har tillräcklig förmåga och kapacitet för att klara att leverera den efterfrågade tjänsten under den maximala avtalstiden på fyra år.

Förutom att leva upp till alla krav i upphandlingen så är det jämförelsesumman (offererade timpriser x ett fiktivt antal timmar) som kommer att ligga till grund för utvärdering och rangordning. I den upphandling som gjordes sist och ledde fram till nuvarande avtal betygsattes anbudsgivarens förmåga och gav ett mervärde i utvärderingen. För att minska risken för överprovning väljer nu SSE istället att sätta högre krav och ta bort det momentet.

Anbudsgivarna ska ange timpris för montör, styrtekniker, programmerare och konstruktör, det har sedan multiplicerats med en uppskattad volym vilket har utmynnat i en summa för utvärdering.

För att vinna upphandlingen ska anbudsgivaren uppfylla kvalificeringskrav, övriga ställda krav samt ha lämnat lägst jämförelsesumma för utvärdering. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet (lägst pris) kommer att antas.

Handlingar

Skickas till

SENAU § 35/21**Yttrande - Granskning av detaljplan Stallsiken Södra 2**

SEN2019.0101

Behandlat av	Datum	Ärende
10 Servicenämndens arbetsutskott	2021-09-09	35/21

Beslut

Servicenämndens arbetsutskott har tagit del av handlingarna och har inga invändningar mot detaljplanen.

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra för en utbyggnad av Stallsikens handelsområde Söderut. Planen ska också möjliggöra att knyta samman Nolhagavägen med Hasslumsvägen och i framtiden med Hjovägen. Inom planområdet hanteras stora mängder dagvatten i de bägge ravinerna där det även förkommer naturvärden, både dagvattenhanteringen och naturvärdena är av stor nytta och ska värnas.

Handlingar**Skickas till**

SENAU § 36/21**Yttrande - Granskning av detaljplan för Glimmern 1**

SEN2021.0037

Behandlat av	Datum	Ärende
4 Servicenämndens arbetsutskott	2021-09-09	36/21

Beslut

Servicenämndens arbetsutskott har tagit del av handlingarna och har inga invändningar mot detaljplanen.

Bakgrund

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra förtätning med bostadsbebyggelse och kompletterande verksamheter inom fastigheten Glimmern 1, samt att förbättra trafiksituationen runt fastigheten.

Handlingar**Skickas till**

SENAU § 37/21**Begäran om reducerad VA-avgift, Böja 14:1**

SEN2021.0110

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämndens arbetsutskott	2021-08-19	30/21
2 Servicenämndens arbetsutskott	2021-09-09	37/21

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar att medge avsteg från VA-taxans anslutningsavgift. Avsteget innebär att byggnader på denna fastighet med mycket låg standard undantas från beräkning av byggnadsyta. Byggnadernas bruttoarea kommer då beräknas vara 1 120 kvadratmeter.

I samband med VA-utbyggnad och inrättande av kommunalt verksamhetsområde i Böja och Vristulven har Patrik Johansson under en tid haft dialog med tjänstemän på Skövde kommun om kostnaden för att ansluta den berörda fastigheten till kommunalt VA. Fastigheten ligger utanför det planerade verksamhetsområdet.

Enligt skrivelsen är den beräknade ytan för fastighetens olika byggnader ej skäliga som underlag för debitering. Fastighetsägaren yrkar på en reducering av anslutningsavgiften så att den baseras på 180 kvadratmeter byggnadsyta.

På fastigheten fanns tidigare en numera nedlagd verksamhet. Den totala byggnadsytan är 2 655 kvadratmeter, vilket enligt §3 i Skövde kommuns VA-taxa innebär 18 st lägenhetsavgifter. Uttag av lägenhetsavgift regleras i §5.5 i Skövde kommuns VA-taxa och är en av tre parametrar som här utgör den totala anläggningsavgiften. På fastigheten finns byggnader på totalt 1 120 kvadratmeter som bedöms vara likvärdiga de på andra fastigheter, dessa kvarstår som debiterbar yta (8 lägenhetsavgifter). Resterande byggnader bedöms dock vara i sådant dåligt skick att ett avsteg från VA-taxan är skäligt i detta fall.

Kommunfullmäktige som beslutat VA-taxan och VA-kollektivet (alla anslutna kunder) har en förväntan på att Skövde VA fakturerar avgifterna så att kostnaderna täcks och fördelas enligt de principer som bedömts skäliga och rättvisa. VA-taxan har haft samma konstruktion för beräkning av anläggningsavgift, utifrån byggnadsyta och med tilläggsavgifter vid utbyggnad, i minst 20 år. En viktig del i att Skövde VA ska kunna ta ut avgiften är att fastighetsägaren anmäler sin anslutning/utbyggnad genom att fylla i en servisanmälan. Med servisanmälan fullgör fastighetsägaren sin skyldighet att meddela VA-huvudmannen en anslutning/utbyggnad och lämnar den information som behövs inför fakturering.

I syfte att göra det lättare för fastighetsägare att göra rätt och undvika att fakturan med anslutningsavgiften kommer som en överraskning samarbetar Skövde VA med andra verksamheter inom kommunen, bland annat Bygglövenheten, Sektor samhällsbyggnad.

Skövde är en tillväxtkommun och utbyggnadstakten har varit hög i många år. För de privatpersoner och företag som bosätter/etablerar sig i något av kommunens exploateringsområden är anslutning till kommunalt vatten och avlopp en självklarhet. Skövde VA gör följaktligen nyinvesteringar i den allmänna VA-anläggningen i dessa områden.

Befintliga kunder, i redan etablerade stadsdelar, har lika stora krav på en god funktionalitet i det kommunala vatten- och avlopps nätet. I VA-verksamheten finns förväntningar på robust drift och obruten leverans för alla kommunens VA-anslutna. Insatser och investeringar måste alltså göras kontinuerligt. Pengarna används till att reparera sådant som går sönder, men också till planering och byggande av den VA-infrastruktur som behövs för att täcka kommunens behov - nu och i framtiden.

En fungerande VA-anläggning (den kunderna köper in sig i och betalar avgift för) innefattar mycket mer än bara servisledning i marken runt en fastighet, t ex:

- byggande och löpande drift av pumpstationer och avloppsreningsverk (just nu pågår en stor ombyggnad av Stadskvärns avloppsreningsverk)
- leveranssäkerhet för dricksvatten (just nu bygger vi Östra matningen, en ny dricksvattenledning genom Skövde)
- förebyggande felsökningsarbete för att undvika avbrott/skador hos kund (exempelvis läcksökning genom att personal åker runt och lyssnar efter läckor, alternativt analyserar data avseende vattenmätarförbrukning)
- anpassning av dagvattensystemet för högre miljökrav och ett förändrat klimat

Vattentjänstlagen (Lag 2006:412 om allmänna vattentjänster) 34 § anger att VA-avgifternas belopp och hur avgifterna ska betalas ska framgå av en taxa och att kommunen får meddela föreskrifter om VA-taxan. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen. Enligt 31 § ska fördelningen av avgiftsuttaget ske utifrån vad som är skäligt och rättvist och 29 § anger att avgifterna får bestämmas som anläggnings- och bruksavgifter.

I olika yttrande från Statens VA-nämnd (en statlig domstolsliknande förvaltningsmyndighet som 2016 ersattes av landets fem mark- och miljödomstolar) beskrivs huvudmannens rätt att ta ut avgifter av anslutna fastigheter på följande vis:

Enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, vattentjänstlagen, får huvudmannen för en allmän va-anläggning ta ut avgifter av ägarna till anslutna fastigheter för att täcka kostnaden för va-verksamheten. Avgifterna ska enligt 31 § vattentjänstlagen bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga efter vad som är skäligt och rättvist. Tidigare rättspraxis har klargjort att detta innebär att fördelningen i princip skall ske efter den huvudsakliga nytta som varje enskild fastighet har av va-anläggningen och med bortseende från huvudmannens kostnader för att förse fastigheten med vatten och avlopp. I normalfallen leder detta till att fastigheter med liknande förutsättningar också får ungefär lika stora avgifter.

När en VA-taxa tas fram behöver alltså begreppet ”nytta” ges en definition som gör det möjligt att översätta en fastighets förutsättningar till en avgift. I Skövde kommuns taxa används kapacitet, i form av mätarstorlek, i beräkningen av bruksavgifterna och

byggnadsyta i beräkningen av anläggningsavgifter. Avgifternas olika karaktär där bruksavgiften tas ut löpande och anläggningsavgiften i princip är en engångsavgift har påverkat valet av definition av nytta. Bruksavgiften kan över tid justeras uppåt och nedåt efter det kapacitetsbehov (vattenmätarstorlek) som fastigheten har. Detta är framförallt till fördel för verksamhetsfastigheter där spridningen i kapacitetsbehov för olika verksamheter är stor. För anläggningsavgiften, som endast tas ut vid ett tillfälle, behöver nyttan knytas till en mer beständig förutsättning på fastigheten. Därför används byggnadsytan för att definiera nyttan. I syfte att få ett rättvist avgiftsuttag mellan en fastighet som bygger en byggnad på ex 10 000 m² direkt och en som bygger först 7 000 m² och senare 3 000 m² ytterligare så finns § 5.8 i Skövde kommuns VA-taxa som anger att: *Sker om- eller tillbyggnad eller uppförs ytterligare byggnad på fastighet ska avgift erläggas enligt 5.1 d för varje ny tillkommande lägenhet.*

Bifogade domar, mål nr Va 170/08 och mål nr Va 79/07, är exempel på den sedan länge rådande rättspraxis där en ytrelaterad fördelningsfaktor godtas som ett mått på nytta.

I mål nr Va 79/07 skriver VA-nämnden:

I VA-taxan har således avgiftsfördelningen emellan fastigheterna skett under hänsynstagande bl.a. till omfattningen av den bebyggelse som förekommer på varje fastighet. Att bestämma anläggningsavgift efter sådan grund har i rättstillämpningen allmänt godtagits såsom förenligt med principen om avgiftsfördelning efter nytta. I konsekvens med denna fördelningsprincip föreskriver taxan tilläggsavgifter för det fall att nyttan i taxans mening ökar genom att bebyggelsen utökar, och detta alldeles oberoende av om tillkommande ytor är försedda med VA-utrustning eller inte och om utökningen föranlett särskild VA-kostnad för kommunen eller inte. Detta strider inte mot VA-lagens avgiftsregler. Bebyggelsens omfattning anses vara det kanske bästa måttet för att bestämma nyttan. Det krävs inte att det föreligger en konkret nytta i det enskilda fallet. Huvudsaken är att nyttoaspekten tillgodoses generellt sett.

Ett motiv till att många kommuner väljer att knyta både bruksavgift och anläggningsavgift till den mer beständiga förutsättningen byggnadsyta, är att en stor del av VA-verksamhetens kostnader är fasta och inte påverkade av den faktiska förbrukningen. När ett VA-system byggs ut används statistiskt framtagna dimensioneringsnormer och inte de faktiska kapacitetsbehoven för anslutande fastigheter. De senare är oftast inte ens kända när VA-systemen i ett område byggs ut, detta gäller särskilt i områden för verksamheter. Systemen byggs med 100-årsperspektiv och av ekonomiska och leveranssäkerhetsskäl måste systemen då byggas så att det kan hantera förändrade kapacitetsbehov över tid.

Vidare framgår av mål nr Va 79/07 att det dock kan finnas fastigheter där kopplingen mellan byggnadsyta och nytta är så svag att en särskild prövning behöver göras av anläggningsavgiften i det enskilda fallet. VA-nämnden skriver:

Beträffande fastigheter med särskilt stor våningsyta i förhållande till det faktiska behovet av VA-försörjning finns det dock en gräns där bebyggelsens omfattning inte längre kan anses utgöra ett rättvisande mått på fastighetens nytta av den allmänna VA-anläggningen. Då kan en skälig och rättvis avgiftsfördelning kräva att avgift inte skall utgå på grundval av hela byggnadens yta. Skövde kommuns VA-taxa har en paragraf (§2.4) som anger att huvudmannen får besluta om att sätta ner eller efterskänka avgifter om det finns särskilda

skäl. Att denna gräns för när bebyggelsens omfattning inte längre kan anses utgöra ett rättvisande mått på fastighetens nytta av den allmänna VA-anläggningen bedöms passerad för en viss byggnad kan vara ett sådant särskilt skäl. Det är tunt med vägledning i rättsfall och skrifter om vilka principer som ska användas för denna typ av avsteg.

VA-verksamhetens kostnader ska täckas av de avgifter som tas ut. Inga pengar tillförs eller tas ut från annat håll, ex skattekollektivet, utan kostnaderna ska fördelas på anslutna kunder. I de flesta kommuner ses det som en skälig och rättvis fördelning av kostnaderna att de kostnader som VA-verksamheten har för att ansluta nya kunder ska täckas av dessa kunders anslutningsavgifter. Detta gäller särskilt i kommuner med mycket nybyggnation, som i Skövde. För att ta fram hur stor avgiften behöver vara ska dessa kostnader och intäkter analyseras för en viss tidsperiod, ofta 3-5 år. För Skövde gjordes analysen i början av 2021 och resulterade i den höjning som beslutades i juni. I analysen ingår också en uppskattning av intäkter för utökad tomtyta.

Handlingar

Hemställan om reducerad VA-avgift, Böja 14:1
översikt 2

Skickas till

Handläggare

Annika Holmén
Servicenämnden